

**الگوی تحول اجتماعی
با تأکید بر استان قم**

۱۳۹۸-۱۴۰۰

در مقابله با آسیب‌های اجتماعی نباید به کارهای معمولی و جاری دستگاه‌ها اکتفا شود

تأکید بر کار جهادی مستمر ویژه است

مقام معظم رهبری علیه السلام:

آسیب‌های اجتماعی مانند آسیب‌های طبیعی اند؛ مانند زلزله که می‌تواند بنای خانه‌ها را تخریب کند، این آسیب‌ها بنیان خانواده و اجتماع را برهم می‌ریزد. اگر به موقع و به هنگام شناخته شود و یا پیشگیری شود، احتمال کاهش خسارت‌ها افزایش خواهد یافت. اما اگر نسبت به آن غفلت شود؛ خدای نکرده ممکن است بنای جامعه را متزلزل کند. «درست است که ما در کشور در درجه‌ی اول مسئله اقتصاد را داریم و خود مشکلات اقتصادی هم [به عنوان] یکی از آن عوامل ریشه‌ای این مفاسد، مورد توجه ما است، لکن مسئله‌ی مفاسد اجتماعی با شرحی که در جلسه‌ی قبل داده شد، یکی از بیماری‌هایی است که هر روزی که بر آن بگذرد و علاج نشود، عمق بیشتری پیدا می‌کند و علاجش دشوارتر خواهد شد. لذا مسئله فوق‌العاده مهم است.

شاید از نگاه جامعه‌شناسانه، وجود آسیب‌های اجتماعی در هر اجتماع بشری امری طبیعی باشد، اما در شأن کشوری که آرمان «ساخت تمدن نوین اسلامی» دارد، به هر میزان، ولو اندک هم شایسته نیست. بنابراین گرچه در خصوص مقابله با آسیب‌های اجتماعی کارهایی شده است اما یقیناً کافی نیست. برای حل آن، باید کار شبانه‌روزی کرد. «توقعات بیشتر از این‌ها است... اهمیت کار را، بزرگی مسئولیت را، خطرات ناشی از آن را آدم توجه بکند، آن وقت می‌فهمد که چقدر باید در این زمینه تلاش کرد و شب و روز شناخت.

اما در مقابله با آسیب‌های اجتماعی نباید به کارهای معمولی و جاری دستگاه‌ها اکتفا شود و هر از گاهی برای رفع تکلیف گزارشی داده شود. تأکید بر کار جهادی مستمر ویژه است. «انتظارم از مجموعه‌ی حاضر کارهای فوق‌العاده است؛ یک کارهایی هست که کارهای طبیعی دستگاه شما است و باید انجام بدهید، لابد هم انجام می‌دهید، بعد از این هم -این جلسه و امثال این جلسه باشد یا نباشد- انجام می‌دهید؛ این چیزی نیست که ما را قانع کند؛... یک کار فوق‌عادت انجام بگیرد، یک تلاش مضاعف انجام بگیرد.

حفظ و ارتقای امید و نشاط عمومی

مهم‌ترین ضرورت برای کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی است

دکتر حسن روحانی رئیس‌جمهور:

همه دستگاه‌ها به‌ویژه وزارت کشور در پی تأکیدات مقام معظم رهبری علیه‌السلام در خصوص مسایل و آسیب‌های اجتماعی، با احساس وظیفه بیشتری وارد عرصه شده و آمار اقدامات انجام شده، نشان می‌دهد که گام‌های بسیار مهم و خوبی در این عرصه برداشته شده است... موضوع آسیب‌های اجتماعی از مسایل بسیار حساس برای مردم است و چنانچه آمار بهبود شاخص‌ها در حوزه آسیب‌های اجتماعی به مردم منتقل شود، می‌تواند دلگرم‌کننده باشد. ۹۷/۸/۲۲

حفظ و ارتقای امید و نشاط عمومی مهم‌ترین ضرورت برای کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی است. ۹۶/۸/۹

فهرست

۱۳	بخش اول؛ مقدمات و کلیات سند
۱۵	۱. اهمیت و ضرورت تهیه سند تحول اجتماعی در استان قم
۱۷	۲. بیان مسئله و اهمیت موضوع
۱۸	۳. بیانیه ارزش
۱۸	۴. بیانیه چشم انداز
۱۸	۵. بیانیه مأموریت
۱۹	۶. حوزه های راهبردی
۱۹	۷. چشم انداز
۱۹	۸. اهداف
۲۲	۹. شاخص های تحقق هدف
۲۲	۱۰. زمان اجرای سند
۲۳	۱۱. مستندات قانونی
۲۳	۱۲. الگوی اجرای سند
۲۴	۱۳. الزامات
۲۵	۱۴. سیاست ها و ملاحظات کلی برای بهبود وضعیت اجتماعی استان
۲۷	۱۵. ظرفیت ها و بسترهای حل مسائل اجتماعی در سطح استان قم
۲۸	۱۶. اولویت بندی برنامه های سند تحول اجتماعی استان
۲۹	۱۷. مفهوم شناسی
۳۳	۱۸. جامعه پذیری و آسیب های اجتماعی
۳۵	۱۹. پیشگیری های سه گانه
۳۸	۲۰. مدل شماتیک کاهش آسیب های اجتماعی
۴۱	۲۱. توصیف و تبیین اجمالی آسیب های اجتماعی در سطح استان
۴۳	۲۱-۱. آسیب اجتماعی طلاق

۵۱	۲۱-۲. آسیب اجتماعی اعتیاد
۵۹	۲۱-۳. آسیب اجتماعی خشونت
۶۷	۲۱-۴. آسیب اجتماعی حاشیه نشینی
۷۵	۲۱-۵. آسیب اجتماعی مفاسد اخلاقی
۸۱	۲۱-۶. آسیب اجتماعی سرقت
۸۷	۲۱-۷. آسیب های فضای مجازی
۹۵	۲۱-۸. آسیب اجتماعی مهاجرت
۱۰۱	۲۱-۹. آسیب های مرتبط با کودکان و نوجوانان
۱۰۷	۲۱-۱۰. سبک زندگی جدید و آسیب های آن
۱۱۳	۲۱-۱۱. معضل بیکاری
۱۱۷	بخش دوم؛ شرح وظایف قانونی و تکالیف دستگاه ها در مورد آسیب های اجتماعی
۱۱۹	۱. سند چشم انداز بیست ساله کشور
۱۲۰	۲. قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی فرهنگی و اجتماعی کشور
۱۲۳	۳. تهیه طرح جامع کنترل و کاهش آسیب های اجتماعی
۱۲۳	۳-۱. پیشگیری
۱۲۳	۳-۲. خدمت رسانی و باز توانی
۱۲۴	۳-۳. شناسایی و بهبود نقاط آسیب خیز
۱۲۴	۳-۴. حمایت از زنان سرپرست خانوار
۱۲۵	۳-۵. مقابله با اعتیاد با حمایت قوه قضاییه
۱۲۶	۳-۶. ساماندهی کودکان کار
۱۲۶	۳-۷. کاهش ۲۵ درصدی اعتیاد
۱۲۶	۳-۸. باز آفرینی بافت های ناکارآمد شهری
	۴. تقسیم کار بین دستگاهی برای تدوین آیین نامه اجرایی به منظور تحقق احکام برنامه ششم در خصوص کنترل و کاهش
۱۲۹	آسیب های اجتماعی
	۵. طرح تقسیم کار ملی برای کنترل و کاهش آسیب های اجتماعی؛ مصوب جلسه ۸۶ مورخ ۹۵/۱۰/۸ شورای اجتماعی
۱۴۳	کشور
	بخش سوم؛ تفکیک وظایف دستگاه های اجرایی استان جهت طراحی و اجرای برنامه های فوق العاده در

زمینه کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی و توسعه نشاط و سرمایه اجتماعی..... ۱۶۱

۱. تکالیف دفتر امور اجتماعی و فرهنگی استانداری در طول اجرای سند تحول اجتماعی..... ۱۶۴

۲. چارت کارگروه تخصصی اجتماعی فرهنگی سلامت زنان و خانواده استان..... ۱۶۶

۳. تکالیف فرمانداری قم در طول اجرای سند تحول اجتماعی..... ۱۶۷

۴. تکالیف سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان قم..... ۱۶۹

۵. تکالیف دفتر امور بانوان و خانواده استانداری در طول اجرای سند تحول اجتماعی..... ۱۷۰

۶. تکالیف اداره کل مدیریت بحران استانداری در طول اجرای سند تحول اجتماعی..... ۱۷۲

۷. تکالیف اداره کل آموزش و پرورش استان در طول اجرای سند تحول اجتماعی..... ۱۷۳

۸. تکالیف دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی استان در طول اجرای سند تحول اجتماعی..... ۱۷۶

۹. بانک‌های و مؤسسات قرض الحسنه استان..... ۱۸۲

۱۰. تکالیف دبیرخانه شورای هماهنگی مبارزه با مواد مخدر استان در طول اجرای سند تحول اجتماعی استان..... ۱۸۶

۱۱. تکالیف اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان در طول اجرای سند تحول اجتماعی استان..... ۱۸۸

۱۲. تکالیف اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی در طول اجرای سند تحول اجتماعی..... ۱۹۰

۱۳. تکالیف اداره کل راه و شهرسازی استان در طول اجرای سند تحول اجتماعی..... ۱۹۲

۱۴. تکالیف اداره کل ورزش و جوانان استان در طول اجرای سند تحول اجتماعی..... ۱۹۴

۱۵. تکالیف اداره کل بهزیستی استان در طول اجرای سند تحول اجتماعی..... ۱۹۶

۱۶. تکالیف سازمان صدا و سیما استان در طول اجرای سند تحول اجتماعی..... ۲۰۰

۱۷. تکالیف نیروی انتظامی استان در طول اجرای سند تحول اجتماعی..... ۲۰۲

۱۸. تکالیف سازمان تبلیغات اسلامی در طول اجرای سند تحول اجتماعی..... ۲۰۶

۱۹. تکالیف دادگستری استان در طول اجرای سند تحول اجتماعی..... ۲۰۸

۲۰. تکالیف شورای اسلامی شهر و روستا و شهرداری کلان شهر قم و سایر شهرداری‌های استان در طول اجرای سند تحول اجتماعی..... ۲۱۰

۲۱. تکالیف کمیته امداد امام خمینی (ره) در طول اجرای سند تحول اجتماعی..... ۲۱۴

۲۲. تکالیف اداره کل اوقاف و امور خیریه استان قم در طول اجرای سند تحول اجتماعی..... ۲۱۶

۲۳. تکالیف سپاه علی ابن ابیطالب (ع) و بسیج در طول اجرای سند تحول اجتماعی..... ۲۱۸

۲۴. تکالیف دانشگاه‌های استان در طول اجرای سند تحول اجتماعی..... ۲۲۰

۲۵. تکالیف اداره کل جهاد کشاورزی استان در طول اجرای سند تحول اجتماعی..... ۲۲۲

۲۲۴	۲۶. تکالیف سازمان فنی و حرفه‌ای در طول اجرای سند تحول اجتماعی
۲۲۶	۲۷. تکالیف بنیاد شهید و امور ایثارگران در طول اجرای سند تحول اجتماعی
۲۲۸	۲۸. تکالیف اداره کل محیط زیست در طول اجرای سند تحول اجتماعی
۲۳۰	۲۹. تکالیف اداره کل زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی استان در طول اجرای سند تحول اجتماعی
۲۳۲	۳۰. تکالیف اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان در طول اجرای سند تحول اجتماعی
۲۳۴	۳۱. تکالیف اداره کل ثبت احوال استان در طول اجرای سند تحول اجتماعی
۲۳۶	۳۲. تکالیف اداره کل استاندارد استان در طول اجرای سند تحول اجتماعی
۲۳۸	۳۳. تکالیف هلال احمر استان در طول اجرای سند تحول اجتماعی
۲۴۰	۳۴. نقش تشکل‌ها و سازمان‌های مردم‌استان در اجرای سند تحول اجتماعی
۲۴۳	بخش چهارم: ارزیابی عملکرد و برنامه‌ها
۲۴۵	۱. فرایند نظارت بر اجرای برنامه‌های عملیاتی دستگاه‌های اجرایی
۲۴۵	۲. شاخص‌های ارزیابی
۲۵۲	۳. روش اجرای طرح پیشنهادی
۲۵۵	۴. برآورد منابع مالی و هزینه‌های پروژه